

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інститут _____ Економіко-гуманітарний _____
/назва навчально-наукового інституту/
 Факультет _____ Економіки та управління _____
/назва /
 Кафедра _____ Фінанси, банківська справа та страхування _____
/назва /

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
 Перший проректор ЗНТУ
 В.Г. Прушківський
 «___» _____ 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ ПП 9.1 Соціальне страхування _____
/код і назва навчальної дисципліни/
 _____ Бакалавр _____
/ступінь вищої освіти/
 галузь знань _____ 07 «Управління та адміністрування» _____
/шифр і назва/
 спеціальність _____ 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» _____
/шифр і назва/
 вид дисципліни _____ вибіркова _____
(обов'язкова/за вибором)

Запоріжжя - 2017 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Соціальне страхування» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавр за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – ЗНТУ. - 2017. - 31 с.

Розробники: Олійник Т.О., доцент кафедри фінанси, банківська справа та страхування, к.е.н., доцент
/вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання/

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри
Фінанси, банківська справа та страхування
/назва/

Протокол № 10 від «20» травня 2017 року

Завідувач кафедри _____ Шарова С.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

«20» травня 2017 року

Робоча програма розглянута та схвалена НМК Факультету Економіки та управління
/ назва/

Протокол № 10 від « 29» травня 2017 року

Голова НМК _____ Корольков В.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів -2	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u>	за вибором	
	Спеціальність: <u>Фінанси, банківська справа та страхування</u>		
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ - _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 60		8-й	8-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	20 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	2 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		30 год.	54год.
		Індивідуальні завдання:	
	-	контр. робота	
	Вид контролю: залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50% до 50%%

для заочної форми навчання – 10% до 90%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою навчальної дисципліни "Соціальне страхування" є здобуття глибоких теоретичних знань та практичних навичок з організації соціального страхування, управління діяльністю фондів соціального страхування, розробки умов здійснення різних видів соціального страхування з урахуванням їх специфіки на сучасному етапі розвитку економіки України. **Об'єктом** вивчення є процес організації соціального страхування та забезпечення соціального захисту населення шляхом надання соціальних послуг. **Предметом** є види загальнообов'язкового державного та окремих видів недержавного соціального страхування відповідно до страхового випадку.

•2.2. Завдання навчальної дисципліни:

- опанування теоретичних основ, сутності та принципів організації соціального страхування;
- ознайомлення з методологією розробки та впровадження умов здійснення основних видів соціального страхування – пенсійного, на випадок тимчасової втрати працездатності, від безробіття, від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання, медичного;
- набуття знань з управління діяльністю фондів соціального страхування;
- засвоєння організаційної структури соціального страхування та особливостей глобалізаційних проявів в ній;
- знання необхідності, значення та методів державного регулювання соціального страхування;
- уміння грамотно співпрацювати зі спеціалістами інститутів інфраструктури соціального сектору;
- формування системного розуміння взаємозв'язків суб'єктів у системі надання соціальних послуг та окремих спеціалізованих фінансових фондів;
- уміння визначати економічні передумови та потреби у споживанні соціальних послуг конкретними учасниками ринку та можливості задоволення різними видами соціальних послуг;
- забезпечення комплексного розуміння фінансового механізму надання соціальних послуг різними страховими державними фондами цільового призначення;
- розвинення навичок фінансового та порівняльного аналізу в галузі соціального страхування та соціального забезпечення;
- надання можливостей економічно та обґрунтовано порівнювати соціальні послуги з метою вибору найбільш прийнятних конкретному споживачеві;
- орієнтування в особливостях соціального страхування зарубіжних країн.

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання**:

- виконувати необхідні розрахунки з визначенням внесків у державні цільові (соціальні) фонди відповідно до встановлених соціальних нормативів;
- розраховувати соціальні внески та рівень соціального забезпечення згідно із розміром середньої заробітної плати в Україні;
- знаходити резерви додаткових надходжень до соціальних фондів;
- складати проекти кошторисів витрат фондів соціального страхування;
- складати проекти кошторисів на медичне обслуговування за кошти фондів соціального страхування;
- використовувати набуті в процесі навчання теоретичні знання для вирішення проблем фінансового управління соціальними фондами;
- аналізувати наукові та статистичні джерела, бухгалтерську та фінансову звітність;
- проводити порівняльний аналіз розвитку систем соціального страхування.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів **компетентностей**:

загальних:

1. Здатність навчатися та постійно підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи, розвивати набуті знання щодо комплексного бачення сучасних проблем з питань загальнообов'язкового державного соціального страхування.
2. Здатність до науково-дослідної та аналітичної роботи, інноваційної діяльності з метою отримання нових знань та їх використання для експертної оцінки господарських ситуацій і прийняття управлінських рішень у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування.
3. Здатність працювати самостійно і в команді з використанням креативних підходів та налагоджувати комунікаційні зв'язки та міжособистісні взаємодії при вирішенні поставлених завдань, а також здатність до розширення профілю своєї професійної діяльності – соціального страхування.
4. Здатність бути критичним та самокритичним, нести відповідальність за наслідки прийнятих організаційно-управлінських рішень з питань загальнообов'язкового державного соціального страхування.
5. Здатність володіти інструментальними засобами дослідження, отримання, зберігання, обробки обліково-аналітичної інформації та застосовувати їх під час вирішення поставлених завдань з питань загальнообов'язкового державного соціального страхування.
6. Здатність проявляти ініціативність, бажання досягти успіху на основі високої якості навчальної та дослідницької роботи з питань загальнообов'язкового державного соціального страхування.

фахових:

**Фахові компетентності, яких набуватимуть здобувачі в процесі
вивчення навчальної дисципліни «Соціальне страхування»**

Компетенції згідно освітньої програми	Складові компетентності
Здатність до формування системи теоретичних знань та практичних навичок щодо фондів державного соціального страхування, які створюються і використовуються з метою забезпечення достатнього рівня компенсації доходу робітників у разі втрати працездатності або роботи й реабілітаційних заходів	Здатність знання закономірностей та особливостей соціальної політики держави, функцій та ролі фондів соціального страхування в системі загальнообов'язкового державного соціального забезпечення
	Здатність до проведення досліджень сучасних тенденцій розвитку соціального страхування та формування дослідницьких навичок та умінь у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування
	Здатність орієнтуватися в законодавчо-нормативних актах, що регулюють відносини у загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні.
	Здатність визначати тенденції розвитку зарубіжного досвіду соціального страхування та особливості його впливу на соціальне страхування в Україні
	Здатність знання принципів збору, ведення обліку, платників, порядку нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску.
	Здатність знання необхідності, сутності, функцій, значення та суб'єктів соціального страхування тимчасової втрати працездатності та витрати, зумовлені похованням.
	Здатність визначати об'єкти страхування, страховий ризик, страховий випадок, нещасний випадок на виробництві, професійне захворювання, страхові виплати, порядок визначення розміру страхових виплат та ступеня втрати працездатності, систему фінансування і джерела коштів Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання.
	Здатність визначення необхідності, сутності, завдання, форм організації, принципів та функцій медичного страхування в Україні.
	Здатність визначення об'єкту страхування, часткового безробіття; страхового випадку; втрати роботи з незалежних причин, підходящої робота; страхового стажу, суб'єктів загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.
	Здатність визначення необхідності, значення, принципи та структура системи пенсійного страхування в Україні: солідарна система державного пенсійного страхування; накопичувальна система пенсійного страхування; система недержавного пенсійного страхування.

Структура складових предметно-спеціальних (фахових) компетентностей з навчальної дисципліни

Складові компетенції, які формуються в рамках теми	Знання	Уміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1		3	4	5
Тема 1. Сутність, принципи й роль соціального страхування				
Здатність здійснювати опанування теоретичних основ, сутності, видів та принципів організації соціального страхування.	Сутність економічної природи соціального страхування, його функції та принципи,	Орієнтуватися в законодавчо-нормативних актах, що регулюють відносини у загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні	Здатність до визначення суб'єктів загальнообов'язкового державного соціального страхування: страховики, страхувальники, застраховані особи. Здатність визначення умов надання соціальних послуг та матеріального забезпечення особам за ЗОДСС.	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Індивідуальна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні. Визначення закономірностей формування страхового стажу.
Тема 2. Державне регулювання соціального страхування				
Здатність усвідомлювати економічну сутність соціального страхування та визначення його місця у системі соціального захисту населення України в умовах трансформаційних перетворень суспільства	Сутність організації механізму державного регулювання соціального страхування, його позитивні моменти та наслідки. Правове забезпечення, інструменти і заходи уряду щодо державного регулювання у сфері соціального страхування.	Здійснювати узагальнювання тенденцій і закономірностей в законодавчо-нормативних актах, що регулюють відносини у загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні.	Здатність до управління загальнообов'язковим соціальним страхуванням. Здатність до визначення та обґрунтування повноважень, функцій та засобів нагляду Наглядової ради.	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Індивідуальна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні. Визначення напрямків вдосконалення державної політики у сфері соціального страхування.

Тема 3. Фінансове забезпечення соціального страхування				
Здатність усвідомлювати необхідність, значення і принципи єдиного соціального внеску.	Знання порядку нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску, його розміру та пропорцій розподілу за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування.	Уміння здійснювати розрахунок розміру єдиного внеску для кожної категорії платників та пропорції його розподілу за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування	Здатність до аналізу формування даних Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування. Здатність до організації порядку здійснення Державного нагляду за збором та веденням обліку єдиного внеску	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Індивідуальна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні. Визначення структури реєстрів страхувальників і застрахованих та захист їх інформації, повноважень фондів ЗОДСС
Тема 4. Зарубіжний досвід у сфері соціального страхування				
Здатність усвідомлювати особливості організації систем соціального страхування за кордоном	Знання принципів та загальних характеристик трьох зарубіжних базових моделей соціального захисту: соціал-демократичної, консервативної (континентальна) і ліберальної (англосаксонська)	Визначати тенденції розвитку зарубіжного досвіду соціального страхування та особливості його впливу на соціальне страхування в Україні	Здатність до узагальнювання тенденцій і закономірностей розвитку вітчизняного та світового соціального страхування	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Індивідуальна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні. Визначення різноманітних інститутів, форм і механізмів, що формують в країнах національні системи соціального захисту, особливості їх організації і функціонування
Тема 5. Страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності				
Здатність усвідомлювати необхідність, сутність та значення страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням	Знання прав громадян на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою	Уміння здійснювати розрахунок розміру допомоги за лікарняним листом за рахунок Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.	Здатність до визначення видів матеріального забезпечення та соціальних послуг за ЗОДСС у зв'язку ТВП та витратами, зумовленими похованням.	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Індивідуальна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні. Здатність до навчання та самоосвіти з питань

	працездатності та витратами, зумовленими похованням			страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням
Тема 6. Страхування на випадок безробіття				
Здатність усвідомлювати необхідність, сутність та значення страхування на випадок безробіття	Знання прав громадян на виплату допомоги по безробіттю за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття	Уміння здійснювати розрахунок розміру допомоги по безробіттю за рахунок Фонду соціального страхування на випадок безробіття.	Здатність до визначення видів матеріальної допомоги за ЗОДСС на випадок безробіття.	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Індивідуальна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні. Здатність до навчання та самоосвіти з питань страхування на випадок безробіття
Тема 7. Страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання				
Здатність усвідомлювати необхідність, сутність та значення страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання	Знання прав громадян на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання	Уміння здійснювати розрахунок розміру допомоги за лікарняним листом за рахунок Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання	Здатність до визначення видів матеріального забезпечення та соціальних послуг за ЗОДСС від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання.	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Індивідуальна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні. Здатність до навчання та самоосвіти з питань страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання
Тема 8. Медичне страхування				
Здатність усвідомлювати необхідність, сутність, значення та форми організації медичного страхування	Знання прав громадян на медичну (лікувально-профілактичну) допомогу та медичні послуги за загальнообов'язковим де-	Уміння здійснювати розрахунок розміру допомоги за рахунок Фонду соціального медичного страхування	Здатність до визначення видів медичної допомоги та медичних послуг за медичним страхуванням.	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Індивідуальна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні. Здатність до нав-

	ржавним соціальним медичним страхуванням			чання та самоосвіти з питань медичного страхування
Тема 9. Пенсійне страхування				
Здатність усвідомлювати необхідність, сутність та значення пенсійного страхування	Знання прав громадян на довічну пенсію, пенсію по інвалідності та в зв'язку з втратою годувальника за загальнообов'язковим державним соціальним пенсійним страхуванням	Уміння здійснювати актуарні розрахунки розміру пенсійної та одноразової виплати за рахунок пенсійного фонду	Здатність до визначення видів пенсій у солідарній системі за рахунок Пенсійного фонду	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Індивідуальна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні. Здатність до навчання та самоосвіти з питань пенсійного страхування

2.3. Перелік попередніх та супутніх і наступних навчальних дисциплін

Попередні навчальні дисципліни	Супутні і наступні навчальні дисципліни
Фінанси	Страховий менеджмент
Гроші та кредит	Фінансовий менеджмент
Бухгалтерський облік	Ринок фінансових послуг
Статистика	Інвестиційний аналіз
Страхування	Фінансовий аналіз
Страхові послуги	Стратегічний аналіз

3. Анотація навчальної дисципліни «Соціальне страхування» МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль 1. Механізм функціонування системи загальнообов'язкового державного соціального страхування України

Тема 1. Сутність, принципи й роль соціального страхування Література : [2, 3, 7, 8, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 27].

Зміст теми: *Сутність соціального страхування. Функції соціального страхування. Класифікація соціального страхування. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування. Зародження соціального страхування в Україні*

Соціальне страхування як один із проявів цивілізованого громадянського суспільства. Причини, що обумовлюють необхідність системи соціального страхування. Вплив системи соціального страхування на збереження працездатності економічно активної частини населення. Соціальне страхування як фінансова категорія. Добровільна і загальнообов'язкова форми соціального страхування. Сутність та принципи функціонування добровільного соціального страхування. Сутність та принципи функціонування загальнообов'язкового державного соціального страхування. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування залежно від страхового випадку. Суб'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування: застраховані громадяни, страхувальники та страховики. Об'єкт загальнообов'язкового державного соціального страхування. Особи, які підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню. Страховий стаж і його роль у соціальному страхуванні. Страховий ризик та страховий випадок у соціальному страхуванні. Види соціальних послуг і матеріального забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

Тема 2. Державне регулювання соціального страхування Література : [4,13,14,15,17,18,19,20.].

Зміст теми: *Правове забезпечення страхування в Україні. Мета, причини, етапи реформи сучасної системи соціального забезпечення. Органи нагляду та контролю в системі державного пенсійного страхування.*

Соціальне страхування як складовий елемент соціальної сфери суспільства. Класифікація методів державного регулювання соціального страхування за формами впливу та засобами впливу. Прямі та непрямі методи державного регулювання соціального страхування. Правові, адміністративні, економічні та пропагандистські методи державного регулювання соціального страхування. Поняття про державні соціальні стандарти та нормативи. Цілі встановлення державних соціальних стандартів і нормативів. Поняття про основні соціальні гарантії. Принципи формування державних соціальних стандартів і нормативів.

Класифікація соціальних нормативів за характером задоволення соціальних потреб. Класифікація соціальних нормативів за рівнем задоволення соціальних потреб. Поняття про соціальне партнерство. Історія виникнення та розвитку інституту соціального партнерства. Передумови ефективного функціонування інституту соціального партнерства.

Тема 3. Фінансове забезпечення соціального страхування Література : [1 ,2, 4, 12,, 17, 18, 19, 20, 29, 36].

Зміст теми: . *Впровадження єдиного соціального внеску.. Особливості розвитку державної системи страхового фонду документації.. Реформування системи пенсійного забезпечення. Впровадження державних соціальних стандартів у сфері медичного обслуговування*

Необхідність і значення єдиного соціального внеску. Принципи збору та ведення обліку єдиного внеску. Платники єдиного внеску. Порядок нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску. Розмір єдиного внеску та пропорції його розподілу за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування. Орган, що здійснює збір та веде облік єдиного внеску, його повноваження та відповідальність. Склад, порядок ведення та використання даних Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування. Порядок здійснення державного нагляду за збором та веденням обліку єдиного внеску.

Суб'єкти, які приймають участь у сплаті єдиного внеску, їх права та обов'язки. Облік платників єдиного внеску, що здійснюється Пенсійним фондом за погодженням з фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування. Порядок нарахування, обчислення і сплату єдиного внеску. Розрахунок розміру єдиного внеску для кожної категорії платників та пропорції його розподілу за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Порядок обчислення та сплата єдиного внеску. Валюта розрахунку єдиного внеску, документи на підставі яких здійснюється нарахування, порядок зарахування єдиного внеску в органах Державного казначейства України, розрахункове обслуговування територіального органу Пенсійного фонду, базовий звітний період.

Добровільна участь у сплаті єдиного внеску, що здійснюється на підставі договору про добровільну участь. Операції зі страховими коштами, акумульованими на рахунках Пенсійного фонду. Державний реєстр загальнообов'язкового державного соціального страхування. (далі - Державний реєстр). Структура реєстрів страхувальників, застрахованих та захист їх інформації, призначення посвідчення застрахованої особи, а також повноваження фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування. Заходи впливу та стягнення.

Тема 4. Зарубіжний досвід у сфері соціального страхування Література : [1,2,3,5,9,10,17,18,19, 20, 36].

Зміст теми: *Необхідність появи соціального страхування в світі. Проблеми розвитку соціального страхування в Україні.*

Підходи до класифікації систем соціального захисту країн світу. Поняття про патерналістську (ліберальну) систему соціального захисту. Основна сутність та країни розповсюдження консервативної моделі соціального захисту. Основні особливості та країни розповсюдження соціал-демократичної моделі соціального захисту. Можливості застосування досвіду функціонування ліберальної, консервативної та соціал-демократичної моделей соціального захисту в Україні. Класифікація моделей організації соціального страхування в країнах світу за механізмами фінансування та соціальним спрямуванням. Моделі соціального страхування: моделі Бісмарка, моделі Беверіджа та їх характеристика. Польська система соціального страхування. Організація системи соціального захисту в Росії. Три елементи сучасних пенсійних систем: державний пенсійний фонд, недержавні пенсійні фонди, страхові компанії зі страхування життя і пенсій. Система заохочень і оподаткування цих систем.

Досвід Республіки Польща в здійсненні пенсійної реформи 1999 року. Загальноєвропейські тенденції розвитку соціального страхування. Роль Європейської комісії у розвитку соціального страхування в Європі. Заклад соціального страхування як центральна ланка пенсійної системи. Недержавні пенсійні фонди, їх утворення і діяльність. Страхові компанії, котрі займаються пенсійним страхуванням життя. Сплата єдиного страхового внеску. Соціальне і пенсійне страхування. Виплати пенсій, рент і допомог.

Змістовий модуль 2. Механізм функціонування окремих видів соціального страхування

Тема 5. Страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності Література : [2, 3, 5, 6, 9, 10, 17, 18, 19, 20, 30].

Зміст теми: *. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням: необхідність, економічний зміст та основні поняття.. Доходи бюджету Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Матеріальне забезпечення та соціальні послуги за страхуванням з тимчасової втрати працездатності*

Необхідність, сутність та значення страхування тимчасової витрати працездатності (далі СТВП). Суб'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування. Право громадян на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у

зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням. Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності його функції. Використання коштів фонду. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за ЗДСС у зв'язку ТВП та витратами, зумовленими похованням. Розмір допомоги.

Джерела формування коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням. Особливості управління коштами страхування тимчасової втрати працездатності. Можливі причини відмови у наданні допомоги з тимчасової втрати працездатності. Поняття про лікарсько-консультативну комісію та медико-соціальну експертну комісію. Залежність розміру допомоги з тимчасової втрати працездатності від тривалості страхового стажу застрахованої особи. Порядок призначення та виплати допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами. Порядок призначення та виплати допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. Поняття про послуги із санаторно-курортного лікування в рамках страхування тимчасової втрати працездатності.

Тема 6. Страхування на випадок безробіття Література : [1, 17, 18, 20, 31, 36.].

Зміст теми: *Суб'єкти та об'єкти страхування на випадок безробіття. Особи, які підлягають страхуванню на випадок безробіття. Особи, які не підлягають страхуванню на випадок безробіття. Фонд соціального страхування на випадок безробіття.. Джерела формування коштів Фонду та їх використання. Обчислення страхового стажу.*

Необхідність та сутність страхування на випадок безробіття. Основні тенденції розвитку ринку праці та проблеми безробіття в Україні. Поняття про соціальне страхування на випадок безробіття. Поняття про Державну службу зайнятості України. Місце та роль державної служби зайнятості в рамках страхування на випадок безробіття. Соціальні послуги в рамках страхування на випадок безробіття. Порядок роботи Фонду соціального страхування на випадок безробіття

Суб'єкти страхування на випадок безробіття. Особи, які підлягають страхуванню на випадок безробіття. Право на матеріальне забезпечення на випадок безробіття та соціальні послуги. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття його функції. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг соціального страхування на випадок безробіття. Умови та тривалість виплати допомоги по безробіттю. Припинення, відкладання виплат матеріального забезпечення на випадок безробіття та скорочення їх тривалості. Забезпечення незастрахованих осіб. Виплата недоодержаної суми матеріального забезпечення на випадок безробіття у разі смерті безробітного. Особливості управління коштами страхування на випадок безробіття. Порядок

призначення та виплати допомоги по безробіттю. Залежність розміру допомоги по безробіттю від страхового стажу застрахованої особи. Допомога по безробіттю для осіб, які не були застраховані у системі соціального страхування на випадок безробіття. Напрямки вдосконалення роботи Фонду соціального страхування на випадок безробіття.

Основні терміни: об'єкт страхування на випадок безробіття; часткове безробіття; страховий випадок; втрата роботи з незалежних причин; підходяща робота; страховий стаж.

Тема 7. Страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання Література : [2, 3, 7, 17, 18, 19, 26, 28, 31, 36].

Зміст теми: Завдання та принципи страхування від нещасного випадку на виробництві. Суб'єкти та об'єкти страхування від нещасного випадку. Страховий ризик і страховий випадок. Фонд соціального страхування від нещасного випадку на виробництві. Майно Фонду соціального страхування від нещасного випадку на виробництві .

Необхідність та сутність страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Гарантії забезпечення прав застрахованим при страхуванні від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Суб'єкти об'єкти страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Особи, які підлягають обов'язковому страхуванню від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Страхові експерти з охорони праці, їх права та функції. Добровільне страхування від нещасного випадку. Соціальні послуги та виплати, які здійснюються Фондом соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання. Профілактика нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання. Обов'язки Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання. Система фінансування та джерела коштів Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання.

Страхові виплати. Порядок визначення розміру страхових виплат. Порядок визначення ступеня втрати працездатності потерпілим. Порядок розгляду справ про страхові виплати. Відмова у страхових виплатах і наданні соціальних послуг. Припинення страхових виплат і надання соціальних послуг. Порядок і строки проведення страхових виплат. Звітність Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання. Взаємовідносини органів соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання з медичними установами.

Основні терміни: об'єкти страхування, страховий ризик, страховий випадок, нещасний випадок на виробництві та професійне захворювання.

Тема 8. Медичне страхування

Література: [1, 2, 3, 16, 17, 18, 32].

Зміст теми: *Зміст та мета державного соціального медичного страхування. Суб'єкти та об'єкти державного соціального медичного страхування. Принципи обов'язкового соціального медичного страхування. Фонд медичного страхування України. Джерела формування коштів Фонду медичного страхування.. Договір про надання медичних послуг за медичним страхуванням.*

Необхідність, сутність, завдання, форми організації медичного страхування в Україні. Становлення та історичний розвиток медичного страхування. Розвиток медичного страхування в Україні у середині XIX ст. Поняття про бюджетно-страхову модель охорони здоров'я та її відмінності від бюджетної системи фінансування охорони здоров'я. Поняття про медичне страхування. Класифікація медичного страхування за формами. Добровільне медичне страхування. Концептуальні положення загальнообов'язкового медичного страхування. Перспективи та передумови введення в Україні системи загальнообов'язкового державного медичного страхування.

Принципи та функції медичного страхування. Суб'єкти медичного страхування та їх характеристика. Обов'язкове медичне страхування та його характеристика. Державна програма медичного страхування. Добровільне медичне страхування та його характеристика. Приватна програма медичного страхування. Концептуальні підходи до функціонування системи охорони здоров'я в Україні. Організаційні аспекти медичного страхування в країнах світу.

Основні терміни: застрахована особа; медична (лікувально-профілактична) допомога; медична послуга; надавачі медичних послуг; об'єкт соціального медичного страхування; представники застрахованих осіб; страховий випадок; страховик; страхувальник; особи, які підлягають ЗДСМС

Тема 9. Пенсійне страхування Література : [2, 3, 7, 8, 17, 18, 19. 20, 21. 24, 25, 27].

Зміст теми: . *Структура системи пенсійного забезпечення в Україні. Суб'єкти системи пенсійного забезпечення в Україні. Особи, які підлягають пенсійному страхуванню. Види пенсійних виплат і соціальних послуг. Пенсії за віком у солідарній системі. Пенсії по інвалідності в солідарній системі. Пенсія у зв'язку з втратою годувальника у солідарній системі. Порядок визначення заробітної плати (доходу) для обчислення пенсії. Пенсійні виплати за рахунок коштів Накопичувального фонду. Організація та порядок здійснення управління в солідарній системі. Страхові внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Коефіцієнт страхового стажу.*

Необхідність та значення пенсійного страхування. Принципи державного пенсійного страхування. Структура системи пенсійного страхування в Україні: солідарна система державного пенсійного страхування; накопичувальна система пенсійного страхування; система недержавного пенсійного страхування. Суб'єкти

системи пенсійного страхування. Особи, які підлягають державному пенсійному страхуванню. Право громадян України на отримання пенсійних виплат та соціальних послуг. Соціальні виплати непрацездатним громадянам. Види пенсійних виплат соціальних послуг.

Пенсії за віком у солідарній системі. Умови призначення пенсії за віком. Мінімальний розмір пенсії за віком. Підвищення розміру пенсії за віком у разі відстрочки часу її призначення. Пенсії за інвалідністю в солідарній системі. Умови призначення пенсії за інвалідністю. Страховий стаж, необхідний для призначення пенсії за інвалідністю. Розмір пенсії за інвалідністю. Пенсія у зв'язку з втратою годувальника в солідарній системі. Умови призначення пенсії. Період, на який призначається пенсія. Розмір пенсії. Пенсійні виплати за рахунок коштів Накопичувального фонду. Види пенсійних виплат з коштів Накопичувального фонду. Порядок укладання та оплати договору страхування довічної пенсії. Види довічних пенсій. Умови і порядок отримання одноразової виплати.

Суб'єкти накопичувальної системи пенсійного страхування. Джерела формування коштів накопичувального фонду та їх використання. Пенсійні активи Накопичувального фонду.

Основні терміни: актуарні розрахунки; довічна пенсія з коштів Накопичувального фонду; застрахована особа; недержавний пенсійний фонд; непрацездатні громадяни; одиниця пенсійних активів Накопичувального фонду; одноразова виплата; основні напрямки інвестиційної політики; пенсійні виплати; пенсія; пенсійні активи Накопичувального фонду; соціальні послуги; страховий стаж; чиста вартість одиниці пенсійних активів; чиста вартість пенсійних активів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					Усь -ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Механізм функціонування системи загальнообов'язкового державного соціального страхування України.												
Тема 1. Сутність, принципи й роль соціального страхування	7	2	1	-	-	4	7	0,5	0,2	-	-	6,3
Тема 2. Державне регулювання соціального страхування	7	2	1	-	-	4	7	0,5	0,2	-	-	6,3
Тема 3. Фінансове забезпечення соціального страхування	9	4	2	-	-	3	9	0,5	0,4	-	-	8,1
Тема 4. Зарубіжний досвід у сфері соціального страхування	7	2	1	-	-	4	7	0,5	0,2	-	-	6,3
Разом за змістовим модулем 1	30	10	5	-	-	15	30	2	1	-	-	27

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					Усь -ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 2. Механізм функціонування окремих видів соціального страхування												
Тема 5. Страхування у зв'язку з тимчасової втратою працездатності	6	2	1	-	-	3	6	0,4	0,2	-	-	5,4
Тема 6. Страхування на випадок безробіття	6	2	1	-	-	3	6	0,4	0,2	-	-	5,4
Тема 7. Страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання	6	2	1	-	-	3	6	0,4	0,2	-	-	5,4
Тема 8. Медичне страхування	6	2	1	-	-	3	6	0,4	0,2	-	-	5,4
Тема 9. Пенсійне страхування	6	2	1	-	-	3	6	0,4	0,2	-	-	5,4
Разом за змістовим модулем 2	30	10	5	-	-	15	30	2	1		-	27
Усього годин	60	20	10		-	30	60	4	2	-	-	54

4.1. Теми семінарських занять

Не передбачені навчальним планом.

4.2. Теми практичних занять

Практичні заняття є одним з аудиторних видів робіт, спрямованих, насамперед, на розвиток навичок самостійної роботи при вивченні дисципліни «Соціальне страхування» з метою поглиблення і розширення знань у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування та впровадження умов здійснення основних видів соціального страхування – пенсійного, на випадок тимчасової втрати працездатності, від безробіття, від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання, медичного.

Назва теми	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
Тема 1. Сутність, принципи й роль соціального страхування Визначення напрямів виконання функцій соціального страхування в умовах фінансово-економічної кризи, дослідження співвідношення категорій соціальне страхування, соціальне забезпечення, соціальна підтримка та соціальна допомога. Проведення аналізу функціонування складових соціального захисту в Україні і світі на сучасному етапі.	1	-
Тема 2. Державне регулювання соціального страхування Визначення показників рівня людського розвитку України, користуючись статистичними даними щорічника. Проведення порівняння існуючих соціальних гарантій з базовими соціальним стандартом (прожитковий мінімум) та порівняння показнику індексу людського розвитку з розвиненими країнами.	1	0,6
Тема 3. Фінансове забезпечення соціального страхування Обґрунтування організаційних засад забезпечення збору та обліку єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Визначення єдиного соціального внеску, що він має забезпечувати, як розподіляється та що служить базою для нарахування єдиного соціального внеску	2	0,6
Тема 4. Зарубіжний досвід у сфері соціального страхування Аналіз функціонування моделей соціального страхування Бісмарка, Беверіджа, Семашка. Дослідження спільних рис соціального страхування в Німеччині і Україні.	1	1
Тема 5. Страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності Визначення методики розрахунку допомоги по тимчасовій непрацездатності, схеми розрахунку допомоги по вагітності і пологах, порядку обчислення середньої заробітної плати для розрахунку виплат за даним видом соціального страхування.	1	0,8
Тема 6. Страхування на випадок безробіття Визначення розрахунку одноразової допомоги по безробіттю, а також для здійснення безробітним підприємницької діяльності	1	0,5
Тема 7. Страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання Визначення механізму розрахунку допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, яка викликана нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням, механізму розрахунку щомісячної страхової виплати.	1	0,4

Тема 8. Медичне страхування Визначення напрямів виконання функцій соціального медичного страхування в умовах фінансово-економічної кризи. Дослідження співвідношення функціонування соціального медичного страхування та добровільного медичного страхування в Україні, визначення переваг та недоліки.	1	0,5
Тема 9. Пенсійне страхування Визначення напрямів використання коштів Пенсійного фонду та Накопичувального фонду. Дослідження організації та порядку здійснення управління в системі пенсійного забезпечення. Проведення аналізу функціонування Пенсійного фонду в Україні на сучасному етапі.	1	0,6
Разом	10	6

4.3. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом.

4.4. Самостійна робота

Сучасна освіта будується, насамперед, на формування у майбутніх спеціалістів у сфері фінансів, банківської справи та страхування необхідних компетентностей, серед яких важливою є здатність до самостійної роботи, тому, під час вивчення курсу «Соціальне страхування» поряд з аудиторними заняттями підвищена увага приділяється організації і проведенню самостійної роботи.

Метою самостійної роботи є активізація засвоєння студентами теоретичних знань, формування навичок творчого опрацювання навчального матеріалу для підготовки до контрольних заходів та застосування у подальшій роботі. Самостійна робота студентів повинна стимулювати прагнення до наукового пошуку, створювати умови для професійного зростання та самовдосконалення.

Зміст самостійної роботи з курсу «Соціальне страхування» полягає у:

- опрацюванні студентами матеріалу лекцій, які були прочитані напередодні з використанням рекомендованої базової і додаткової літератури;
- опрацювання студентами розділів програми, які не висвітлюються на лекціях;
- розв'язання завдань-прикладів, які виносяться для додаткового домашнього опрацювання матеріалу з тем курсу;
- підготовки додаткового матеріалу у вигляді стислої доповіді з проблемних питань дисципліни для обговорення під час лекційних та практичних занять з використанням сучасних інформаційних технологій;
- підготовки до поточного та підсумкового контролю, заліку.

Назва теми	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
Тема 1. Сутність, принципи й роль соціального страхування	4	6,3
Тема 2. Державне регулювання соціального страхування	4	8,1
Тема 3. Фінансове забезпечення соціального страхування	3	6,3
Тема 4. Зарубіжний досвід у сфері соціального страхування	4	6,3
Тема 5. Страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності	3	5,4
Тема 6. Страхування на випадок безробіття.	3	5,4
Тема 7. Страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання	3	5,4
Тема 8. Медичне страхування	3	5,4
Тема 9. Пенсійне страхування	3	5,4
Разом	30	54

Перелік питань для самостійної роботи

1. Визначення та формування системи соціального страхування.
2. Соціальне страхування: загальна характеристика та етапи розвитку.
3. Склад, структура, відносини в системі соціального страхування.
4. Економіка соціальної сфери: склад, напрямки розвитку в Україні.
5. Принципи й роль соціального страхування в економічній системі.
6. Досвід різних країн у сфері соціального страхування.
7. Описати систему соціального страхування в одній із країн світу.
8. Медичне соціальне страхування в Ізраїлі.
9. Система управління фінансами сфери соціального страхування.
10. Фінансування сфери соціального страхування.
11. Фінансове забезпечення соціальних послуг.
12. Управління якістю соціальних послуг.
13. Органи нагляду та контролю в системі соціального страхування.
14. Координація діяльності фондів соціального страхування.
15. Менеджмент соціальних послуг.
16. Основні завдання Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності та джерела його формування.
17. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.
18. Види фінансово-економічного забезпечення та соціальних послуг сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
19. Бюджет та облік страхових засобів Фонду соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
20. Фінансування страхових відшкодувань, соціальних послуг та профілактичних заходів
21. Етапи впровадження в Україні системи загальнообов'язкового державного

соціального медичного страхування.

22. Особливості та шляхи підвищення ефективності державного соціального медичного страхування.

23. Медичне страхування громадян, які перетинають кордон.

24. Впровадження державних соціальних стандартів у сфері медичного обслуговування населення.

25. Соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві в системі соціального страхування трансформаційного періоду в Україні.

26. Описати види страхування від нещасних випадків.

27. Специфіка функціонування Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

28. Проаналізувати інформацію щодо безробіття в Україні, опубліковану в пресі, зробити висновки.

29. Скласти порівняльну таблицю системи соціального страхування на випадок безробіття Швеції, США та України. Розкрити перспективи розвитку соціального страхування на випадок безробіття в цих країнах.

30. Соціальне страхування, пенсійна політика та пенсійні фонди.

31. Поняття й завдання пенсійного страхування.

32. Управління процесом формування й функціонування Пенсійного фонду України в умовах ринкових перетворень.

33. Реформування пенсійної системи України: завдання, напрямки, проблеми.

34. Недержавне соціальне страхування: сутність, організація, проблеми та перспективи розвитку.

35. Описати систему накопичувального пенсійного забезпечення недержавними пенсійними фондами в Росії.

36. Іноземний досвід недержавного пенсійного страхування.

37. Напрямки вдосконалення соціального страхування в Україні.

38. Проблеми та перспективи розвитку соціального страхування в Україні.

39. Переваги та недоліки системи соціального страхування в Україні.

40. Соціальний захист населення в умовах трансформації економіки.

41. Соціальне страхування в забезпеченні суспільного добробуту.

42. Розглянути значення рівня розвитку соціального страхування для ефективної роботи підприємств (підприємництва) у сучасних умовах.

43. Перспективи розвитку Фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

44. Оптимізація розподілу ресурсів страхових фондів.

4.5. Індивідуальні завдання

Для студентів заочної форми навчання – виконання контрольної роботи згідно Методичним вказівкам до виконання контрольної роботи з дисципліни “Соціальне страхування” для студентів заочної форми навчання зі спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування” / Укл. Т.О.Олійник – Запоріжжя: ЗНТУ, 2017.- 30с.

5. Методи навчання

Навчальний процес у Запорізькому національному технічному університеті здійснюється за кредитно-модульною технологією – моделі організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні двох складових: модульної технології навчання та кредитів (залікових одиниць) і охоплює зміст, форми та засоби навчального процесу, форми контролю навчальної діяльності студента в процесі аудиторної та самостійної роботи.

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

6. Методи діагностики знань

Контроль знань студентів з дисципліни «Фінансова статистика» ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання. Рейтингова система оцінювання – це система визначення якості виконаної студентом усіх видів аудиторної та навчальної роботи та рівня набутих ним знань та вмінь у межах навчальних модулів шляхом оцінювання в балах результатів цієї роботи під час поточного та підсумкового контролю, з наступним приведенням рейтингової оцінки в балах та оцінки за традиційною національною шкалою, шкалою ECTS.

Для визначення рейтингової оцінки курс дисципліни «Фінансова статистика» поділяється на 2 основних модуля, у межах яких розподілені теми. Ступінь вивчення студентами кожної теми дисципліни контролюється наведеними нижче методами під час аудиторних занять за п’ятибальною системою оцінювання, тестуванням за підсумками вивчення тем у межах кожного основного модуля, проведення підсумкового оцінювання.

Види поточного контролю під час проведення аудиторних занять:

1. Рішення практичних завдань-прикладів під час опрацювання матеріалу з теми на лекційних та практичних заняттях.

2. Самостійне рішення завдань-прикладів, які виносяться для додаткового домашнього опрацювання матеріалу щодо проблемних питань з теми лекційних занять.

3. Опитування з питань попередніх занять, які логічно пов'язані з темою поточного лекційного та практичного заняття для кращого засвоєння базового матеріалу з дисципліни.

4. Самостійна підготовка додаткового матеріалу у вигляді стислої доповіді-реферату з проблемних питань дисципліни для обговорення під час лекційних та практичних занять.

Для студентів заочної форми навчання: захист контрольної роботи, розв'язання задач, тестування.

Перелік питань, що виносяться на залік

1. Соціальна політика в Україні.
2. Економічна необхідність запровадження соціального страхування в Україні.
3. Суть загальнообов'язкового державного соціального страхування.
4. Суб'єкти й об'єкти соціального страхування.
5. Роль системи соціального страхування в загальноекономічній політиці держави.
6. Види контролю за діяльністю соціальних фондів.
7. Відповідність законодавчої бази соціального страхування ринковим умовам
8. Вплив негативних факторів на функціонування соціального страхування.
9. Пропозиції щодо удосконалення соціального страхування.
10. Визначення та обґрунтування доцільності введення єдиного соціального податку
11. Гарантії забезпечення прав застрахованим у страхуванні від нещасного випадку.
12. Добровільне страхування від нещасного випадку на виробництві.
13. Сутність та значення соціального страхування тимчасової втрати працездатності.
14. Суб'єкти соціального страхування тимчасової втрати працездатності та об'єкти нарахування соціального збору.
15. Механізми розрахунків соціального збору та середньої заробітної плати як вихідної величина для розрахунку виплат.
16. Фонд соціального страхування тимчасової втрати працездатності, його завдання, доходи та видатки.
17. Виплати з фонду соціального страхування тимчасової втрати працездатності
18. Законодавчі акти, які регулюють соціальне страхування тимчасової втрати працездатності.

19. Обчислення соціальної допомоги при соціальному страхуванні з тимчасової втрати працездатності.

20. Засоби державного нагляду в сфері страхування тимчасової втрати працездатності.

21. Права, обов'язки та відповідальність суб'єктів соціального страхування: страховика, страхувальників та застрахованих осіб.

22. Механізми фінансових розрахунків соціальних виплат безробітним громадянам.

23. Умови надання допомоги по безробіттю.

24. Управління Фондом соціального страхування на випадок безробіття.

25. Державна служба зайнятості, її роль та завдання.

26. Суть та значення соціального страхування на випадок безробіття.

27. Доходи бюджету Фонду соціального страхування на випадок безробіття.

28. Розміри страхових внесків, порядок їх обчислення та строки сплати.

29. Відповідальність платників страхових внесків.

30. Видатки бюджету Фонду соціального страхування на випадок безробіття.

31. Умови, розмір і тривалість виплати допомоги з безробіття застрахованим особам.

32. Допомога з часткового безробіття

33. Забезпечення незастрахованих осіб на випадок безробіття

34. Управління страхуванням на випадок безробіття

35. Економічна необхідність медичного страхування.

36. Суть та значення медичного страхування.

37. Суб'єкти та об'єкти медичного страхування.

38. Форми медичного страхування та їх організаційні особливості.

39. Поняття системи медичного страхування.

40. Нормативні акти, регулюючі медичне страхування.

41. Механізми фінансових розрахунків відрахувань до медичного страхування.

42. Удосконалення системи медичного страхування

43. Необхідність впровадження соціального медичного страхування.

44. Зарубіжний досвід медичного страхування.

45. Виникнення в Україні лікарняних кас

46. Становлення та розвиток медичного страхування в Україні.

47. Обов'язкове медичне страхування.

48. Добровільне медичне страхування.

49. Характеристика сучасного стану медичного обслуговування населення України.

50. Перспективи розвитку соціального медичного страхування.

51. Переваги та недоліки сучасного медичного страхування.

52. Шляхи удосконалення медичного страхування в Україні.

53. Суть та значення пенсійного страхування.

54. Види пенсійного страхування.
55. Діяльність Пенсійного фонду України, його функції.
56. Сучасний стан пенсійного страхування.
57. Фактори впливу на функціонування пенсійного страхування: демографічні, економічні та організаційні.
58. Удосконалення системи пенсійного страхування
59. Суть та значення пенсійного страхування.
60. Платники пенсійного збору. Ставки пенсійного збору.
61. Удосконалення системи пенсійного страхування

7. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час змістовного модульного контролю враховують наступні види робіт:

Проведення змістовного модульного контролю з дисципліни «Соціальне страхування»

Найменування завдань	Кількість балів	Загальна кількість балів
5 тестів	3	15
2 задачі	25	50
Теоретичне питання	20	20
семінарські заняття	10	10
Ведення конспекту	5	5
Підсумок	x	100

Підсумкова оцінка за семестр визначається як середня двох підсумкових контролів за перший та другий змістовних модулів.

Поточний контроль з теми під час проведення аудиторних занять оцінюються за п'ятибальною шкалою. Підсумковий контроль у вигляді заліку з питань всіх тем проводиться під час контрольних тижнів.

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль проводиться за наступною схемою:

Розподіл балів, які отримують студенти при поточному оцінюванні знань (залік)

Поточне тестування та самостійна робота									Середня сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	100
25	25	25	25	20	20	20	20	20	

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна шкала академічної оцінки	Шкала ECTS	Шкала навчального закладу
зараховано	ABCDE	60-100
не зараховано з можливістю повторного складання	FX, F	35-59
не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F	1-34

8. Навчально-методичне забезпечення

1. Комплект завдань для проведення вхідного контролю.
2. Комплект завдань для проведення поточного контролю.
3. Комплект завдань для підсумкового контролю.
4. Конспект лекцій з дисципліни “Соціальне страхування” для студентів спеціальності 072 “Фінанси , банківська справа та страхування” напряму підготовки 072 «Фінанси , банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання (Частина 1) / Укл. Т.О.Олійник, Н.О.Чередниченко – Запоріжжя: ЗНТУ, 2016.- 82 с.
5. Конспект лекцій з дисципліни “ Соціальне страхування ” для студентів спеціальності 072 “ Фінанси , банківська справа та страхування ” напряму підготовки 072 «Фінанси , банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання (Частина 2) / Укл. Т.О.Олійник, Н.О.Чередниченко – Запоріжжя: ЗНТУ, 2015.- 90с.
6. Методичні вказівки для проведення практичних занять з дисципліни “ Соціальне страхування ” для студентів спеціальності 072 “ Фінанси , банківська справа та страхування ” денної та заочної форм навчання / Укл. Т.О.Олійник, Н.О.Чередниченко – Запоріжжя: ЗНТУ, 2017.- 78с.
- 7.Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни “ Соціальне страхування ” для студентів заочної форми навчання зі спеціальності 072 “ Фінанси , банківська справа та страхування ” / Укл. Т.О.Олійник, Н.О.Чередниченко – Запоріжжя: ЗНТУ, 2017.- 30с.
8. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з дисципліни «Соціальне страхування» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавр зі спеціальності 072 «Фінанси , банківська справа та страхування» денної форми навчання / Укл. Т.О.Олійник, Н.О.Чередниченко – Запоріжжя: ЗНТУ, 2017.- 70с.

9 Рекомендована література

9.1. Базова

1. Безугла В.О. Соціальне страхування: Навчальний посібник / В.О. Безугла. – К., 2011. – 368 с.
2. Внукова Н.М., Кузьминчук Н.В. Соціальне страхування: Кредитно-модульний курс. Навч. пос./ Н. М.Внукова, Н.В. Кузьминчук. – К.:Центр учбової літератури, 2009. – 412 с.
3. Григораш Г.В., Григораш Т.Ф., Олійник В.Я., Субачов І.Т. С 40 Системи соціального страхування зарубіжних країн. Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 144 с
4. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення» №854- IV від 22.05.2003 // Соціальний захист. 2003. – № 6.

5. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» № 1058-IV від 09.07.2003 // Податки та бухгалтерський облік. – 2008. – № 70.

6. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань» № 1105-XII від 23.09.1999 // Все про бухгалтерський облік. – 2003. – № 35. С. 51-68.

7. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» № 2213 –III від 02.03.2000 // Все про бухгалтерський облік. 2009. – № 34. – С. 35–47.

8. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням» «2240-III від 18.01.2001 // Все про бухгалтерський облік. – 2009. – № 35. – С. 4–20.

9. Закон України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» №400/97-ВР від 26.06.1997 р. // Все про бухгалтерський облік. – 2008. – № 12–1.

10. Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» № 1057 – IV від 09.07.2003. // Податки та бухгалтерський облік. – 2003. – № 75.

11. Закон України «Про розмір внесків на деякі види загальнообов'язкового державного соціального страхування» № 2213-III від 11.01.2001 // Все про бухгалтерський облік. – 2003. – № 35. – С. 20–22.

12. Закон України № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування». – Режим доступу: <http://www.profiwins.com.ua/uk/legislation/laws/916.html>.

13. Закону України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» (№ 3668-VI).

14. Конопліна Ю.С. Соціальне страхування: Навчальний посібник/ Ю.С. Конопліна. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. – 224 с.

15. Кропельницька С. О. Соціальне страхування[текст] : навч. посіб. С. О. Кропельницька, Т. В. Солоджук [Вид. 2-ге, перероб. та доп.] – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 336 с.

16. Мальований М.І. Соціальне страхування: Навчальний підручник [для студ. вищ. навч. зал.] / М.І.Мальований, П.К. Бечко, В.П. Бечко – Умань : Видавець «Сочінський», 2011. – 476 с.

17. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування № 16/98-ВР від 04.01.1998р. // Все про бухгалтерський облік. – 2001. – № 16.

18. Соціальне страхування: Конспект лекцій / Укладачі: П.В. Тархов, В.М. Боронос, Е.Г. Козін, К.В. Савченко.– Суми: Вид-во СумДУ, 2009.– 164 с.

19. Юрій С.І. Соціальне страхування: Підручник/ С.І. Юрій, М.П. Шаварина, Н.В. Шаманська. - К.: Кондор, 2004. - 464 с.

9.2. Допоміжна

1. Акти європейського права із соціальних питань / Заг. Ред. В.М. Литвина. – К.: Парламентське вид-во. 2005. – 543 с
2. Банях В. Механізм соціального страхування населення / В. Банях. – Видання Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка. Серія «Економіка». – 2007. – № 94–95. – С. 60–63.
3. Бессараб В. Реформа солідарної пенсійної системи: надто дорога непослідовність / В. Бессараб, Л. Грушко // Україна: аспекти праці. – 2008. стіл / С. Березіна // Вісник Пенсійного фонду України. – 2002. – № 5–6. – С. 61–67. № 1. – С. 12–20.
4. Борщ Н. Виплати за соціальним страхуванням / Н. Борщ, О. Андрусь, В. Кузнецов, М. Казанова // Пяте видання, перероб. І доп. – Харків:Фактор. – 2008. – 192 с.
5. Дрозд І. Втрати держави внаслідок виробничого травматизму зі смертельними наслідками / І. Дрозд, М. Дрозд, О. Семко // Україна: аспекти праці. – 2006. – № 5. – С. 3–8.
6. Єдиний соціальний внесок: нарахування та сплата: Навчально-практичний посібник / Н.М. Ткаченко. – К.: Алеута. – 2011. – 88 с
7. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування та пенсійне забезпечення: Статистичний збірник. – Київ, 2005. – 49 с.
8. Зеленко В.А. Актуальні проблеми реформування пенсійної системи в Україні / Зеленко В.А. // Вісник Львівського університету. Серія економічна / [відп. ред. С.М. Панчишин]. – 2010. – Вип. 35. – С. 259–264
9. Карлін М.І Проблеми і перспективи здійснення соціальної політики в країнах ЄС: уроки для України // Демографія та соціальна економіка. – 2005. – №1. – С. 71–77
10. Качан Л. Соціальна сфера – барометр суспільства / Качан Л. // Соціальний захист / [відп. ред. Г.К. Плохотнюк]. – 2011 р. – № 3. – С. 3–6.
11. Кичко І. Страхування як елемент фінансового механізму соціального захисту / І. Кичко // Фінанси України. – 2005. – № 4. – С. 148–153.
12. Левін П. Удосконалення соціального страхування від нещасних випадків – умова збереження трудового потенціалу / П. Левін // Україна: аспекти праці. – 2006. – № 2. – С. 21–27.
13. Лібанова Е.М. Трансформація державної соціальної політики в контексті забезпечення конкурентоспроможності української економіки / Лібанова Е.М. // Фінанси України [відп. ред. І.Я. Чугунов]. – 2007. – № 9. – С. 34–41.
14. Логанова Л. До питання запровадження єдиного соціального внеску в Україні / Л. Логанова, Є. Котов, О. Прогнімак // Україна: аспекти праці. – 2006. – № 3. – С. 13–18.
15. Лысенко Е. Накопительная система в обязательном пенсионном страховании // Финансы. – 2005. – № 11. – С. 61–62
16. Мних М.В. Страхування та його роль у забезпеченні соціального захисту населення / М.М. Мних // Фінанси України. – 2007. – № 6. – С. 39–45.

17. Могільцев М. Система соціального страхування в Швеції / М. Могільцев // Соціальний захист. – 2015 – № 5. – С. 55–59.
18. Надточій Б. Соціальне страхування у контексті історії / Б. Надточій // Соціальний захист. – 2003. – № 2. – С. 20–24.
19. Надточій Б. Соціальне страхування у контексті історії // Соціальний захист. – 2003. – № 2. – С. 20–24.
20. Надточій Б. Соціальне страхування чи соціальне забезпечення / Б. Надточій // Урядовий кур'єр. – 2003. – № 34. – С. 5.
21. Нікіфоров П. Фінансово-економічні аспекти розвитку ринку праці та боротьби з безробіттям / П. Нікіфоров, А. Вольська // Фінанси України. – 2008. – № 10. – С. 22–31.
22. Новіков А.В. Моделювання функціонування другого рівня системи пенсійного забезпечення в Україні // Економіка і управління. – 2005. – №2. – С. 78–84
23. Новіков В. Актуальні питання реформування системи соціального захисту населення / В. Новіков // Україна: аспекти праці. – 2005. – № 4. – С. 6–11.
24. Новіков В. Організація і розвиток соціальної сфери – зарубіжний і вітчизняний досвід / В. Новіков // К.: Інститут економіки НАН України, 2000. – 246 с.
25. Новікова Т.В. Соціально-економічна захищеність населення як об'єктивна необхідність становлення соціальної держави // Актуальні проблеми економіки. – №3. – 2006. – С. 165–168
26. Нонко В. Іноземний досвід медичного страхування // Страхова справа. – 2001. – № 3. – С. 67–70.
27. Пенсійна система України: Навчальний посібник/ За ред. В.І. Грушка. – К.: Кондор, 2006. – 336 с.
28. Скулиш Ю.І. Проблеми та перспективи бюджетного забезпечення соціальної сфери в Україні: монографія./ Ю. І. Скулиш. -К., 2009.-288 с.
29. Сташків Б.І. Право соціального обслуговування / Б.І. Сташків // Навчальний посібник / Серія «Вища освіта ХХІ століття» – Київ, 2007 – «Знання» 567 С.
30. Стеценко С.Г. Медичне право України: правові засади забезпечення медичного страхування / С.Г. Стеценко, В.Ю. Стеценко, Я.М. Шатковський // Монографія – Київ, 2010 – Атіка – 206 с.
31. Стецюк Т.І. Історичний досвід побудови вітчизняної медицини на страхових засадах // Стецюк Т.І. – «Проблеми трансформації соціально-економічної системи в Україні» / Збірник наукових праць за матеріалами науково-практичної конференції. – Острозька академія. Серія «Економіка» 2004 р.– С. 383–391.
32. Стецюк Т.І. Медичне страхування в Україні: проблеми і перспективи розвитку // Стецюк Т.І. – Міжнародна науково-практична конференція «Формування конкурентно-спроможного страхового ринку України в умовах глобалізації» м. Київ, / Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Серія «Економіка» 81–82/2006. – С. 117–118

33. Ткаченко Л. Пенсійна реформа в Україні: крок уперед, два кроки назад /Л. Ткаченко // Україна: аспекти праці. – 2005. – № 8. – С. 13–18.

34. Ткаченко Л. Проблеми цільового використання коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування та можливості зниження страхових тарифів в Україні / Л. Ткаченко //Україна: аспекти праці. – 2009. – № 5 С. 7–11.

35. Фурман В.М. Страхування та його роль у соціально-економічних процесах / В.М. Фурман // Фінанси України. – 2005. – № 8. – С. 145–152.

36. Якимів А. Формування системи недержавного пенсійного забезпечення в Україні / А. Якимів // Регіональна економіка. – 2001. – №4. – С. 199–205.

10. Інформаційні ресурси

1. <http://zakon.rada.gov.ua> – Законодавство України
2. <http://www.president.gov.ua> – офіційне інтернет-представництво Президента України
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал (Кабінет Міністрів України)
4. <http://mvs.gov.ua> – Міністерство внутрішніх справ
5. <http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України
6. <http://www.library.nulau.edu.ua> – Бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.
7. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
8. <http://www.rada.kiev.ua> – Бібліотека Верховної Ради України
9. <http://www.scilib.univ.kiev.ua> – бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
10. <http://www.ukma.kiev.ua> – наукова бібліотека Національного університету Києво-Могилянська академія
11. <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/index.htm> – Форум права (електронне наукове фахове видання)